

Zápis ze 41. zasedání Rady Fyzikálního ústavu AV ČR, v. v. i.

konaného 25. září 2012 v Cukrovarnické

Přítomni: M. Glogarová, P. Hedbávný, M. Hof, J. Hořejší, J. Humlíček, J. Krása, J. J. Mareš, P. Reimer, J. Řídký, O. Schneeweiss, P. Šittner (11 členů Rady s právem hlasovat)

Omluveni: A. Fejfar, P. Lejček, M. Nikl

Tajemník: J. Rameš

Hosté: I. Gregora, F. Máca, M. Nekvasil, V. Růžička

Program jednání

1. Rada FZÚ AV ČR, v. v. i. (dále jen Rada, FZÚ) schválila zápis ze 40. zasedání konaného dne 19. 6. 2012 bez připomínek.
2. P. Reimer seznámil Radu s výsledky hlasování per rollam uskutečněných v období po 40. zasedání. Rada hlasovala o dvou bodech:
  - o souhlasu s odůvodněním účelnosti veřejné zakázky s názvem "Vývoj technologie a dodávka kilojoulového systému pro laserový řetězec 10 PW se zvýšenou četností výstřelů (Technology development and delivery of a kilojoule laser for 10 PW beamline operating at augmented shot rate)" podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění (13 hlasů pro, 1 neúčast v hlasování)
  - o souhlasu s návrhem na udělení Čestné oborové medaile Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách dr. Peteru Jennimu, bývalému dlouholetému vedoucímu experimentu ATLAS, během jeho návštěvy v ČR u příležitosti 20. výročí členství České republiky v CERN (14 hlasů pro).

Rada tedy vyslovila prostřednictvím hlasování per rollam s oběma body souhlas.

3. Rada souhlasila s návrhem na změnu pořadí projednávaných bodů oproti rozeslanému programu z důvodu časových možností V. Růžičky. Dalším bodem programu zasedání bylo proto jeho vystoupení.

V. Růžička podrobně informoval Radu o posledním vývoji ve věci projektu ELI Beamlines.

Vycházel z dokumentu *Závěry a doporučení panelu pro posouzení ELI-Beamlines Technical Design Report – Odpovědi na doporučení* z 4. 7. 2012, který byl členům Rady předem rozeslán. Sdělil Radě, že

- oproti znění dokumentu došlo k aktuálnímu vývoji ohledně odpovědi na doporučení 3. (po výběrovém řízení nastupuje 1. 10. 2012 do projektového týmu na pozici technického ředitele Bruno Le Garrec) a doporučení 5. (rumunská projektová přihláška byla v týdnu předcházejícím zasedání Rady schválena Evropskou komisí);
- probíhá jednání s Řídicím orgánem OP VaVPI o přípravě materiálů pro vládu (ze strany FZÚ byly připraveny a předány MŠMT před více než 2 měsíci). Před dokončením je příprava dokumentů pro EK s cílem dosáhnout rozdělení projektu do 2 fází a umožnit tak financování projektu a jeho úplné dokončení za horizont roku 2015;
- Evropská komise byla zatím o tomto záměru neoficiálně informována Řídicím orgánem OP VaVPI. Jednání s EK by mělo proběhnout v 1. polovině října za účasti členů projektového týmu ELI Beamlines.

Dále se V. Růžička věnoval článku M. Rychlíka na internetovém serveru Česká pozice z 10. 8. 2012 s názvem *Laser ELI: Akademie věd se zaručí za jeho financování*, který vzbudil pozornost pracovníků FZÚ. Objasnili jeho obsah v širších souvislostech a konstatovali, že částka 350 milionů Kč, o níž se v článku mluví jako o sumě, kterou se nepodaří vyčerpat z evropských fondů do konce roku 2015, je výsledkem analýzy projektových milníků a jejich aktualizace. Představuje

zhruba 5 procent celkové částky 6,7 miliardy korun. Zdůraznil to, co je uvedeno již ve zmíněném článku – v technickém smyslu je příjemcem dotace FZÚ, předseda Akademie J. Drahoš nicméně jasně prohlásil, že Akademie věd jako zřizovatel FZÚ „nemůže dopustit, aby byl unikátní projekt panevropského významu již v této části realizace ohrožen v důsledku předpokládaného nedočerpaní marginální částky (jak z hlediska výdajů státního rozpočtu, tak z hlediska rozpočtu projektu), přičemž důvody jsou do značné míry mimo oblast vlivu Akademie věd“, a že případné doplacení částky 350 milionů korun v žádném případě nepůjde na vrub Fyzikálního ústavu. V. Růžička konstatoval, že mluvit v tuto chvíli o detailním řešení problému, který může přijít v roce 2016, je značně problematické, vzhledem k dalším okolnostem, které mohou nastat (především průtahy ve výběrových řízeních způsobené pomalou reakcí ÚOHS na případná podání uchazečů o zakázku). Dá se mimo jiné očekávat, že proběhne intenzivní jednání směrem k vládě a že ta se může na řešení problému podílet tak, že bude připraven operační program pro další programovací období pro podporu VaV, z něž by ELI mohlo být dofinancováno. Tak je tomu např. v projektu ELI v Rumunsku.

V následující obsáhlé diskusi nejprve P. Reimer konstatoval, že V. Růžička ve svém vystoupení mimo jiné odpověděl na písemné dotazy dvou nepřítomných členů Rady, A. Fejfara a M. Nikla, týkající se eventuální nedočerpané částky zmíněné v článku v České pozici a jednání o pokračování projektu v příštím programovacím období a jeho financování. Zmínil se o tom, že návrh A. Fejfara obrátit se na předsedu AV ČR se žádostí o vyjasnění může být realizován následující den, kdy J. Drahoš vystoupí na zasedání Shromáždění výzkumných pracovníků FZÚ. Dále se diskuse týkala detailů příštího programovacího období operačních programů a otázek, jak to může souviset s financováním projektu. Na dotaz M. Nekvasila ohledně jednoho z doporučení panelu pro posouzení ELI Beamlines TDR, zřízení dozorčí rady (bod 6.), odpověděl V. Růžička, že situace je nevyjasněná a nevyřešená a bude o ní jednáno s novým náměstkem ministra školství pro vědu a vysoké školy Tomášem Hrudou. Diskutující opakovaně upozorňovali na administrativní překážky, které realizační tým nemůže ovlivnit, zejména úlohu ÚOHS při výběrových řízeních a neexistenci závazných termínů pro vyřízení stížností účastníků řízení. Na závěr V. Růžička zdůraznil, že MŠMT jako Řídící orgán OP VaVPI si musí být vědomo, že ELI je jedinečným projektem evropského významu, a poskytovat mu patřičnou podporu.

4. Rada schválila návrhy ředitele FZÚ na přiznání smluvní mzdy pracovníkům A. Endo (ELI) a A. Lucianettimu (HiLASE).
5. Rada projednala návrh dohody o spolupráci mezi FZÚ a institucemi CEA a CNRS (Francie) *Framework cooperation agreement in the field of laser-matter interaction.*
6. Rada projednala návrh dohody o spolupráci (Memorandum of Understanding) mezi FZÚ a Advanced Photonics Research Institute (APRI-GIST), Gwangju, Korejská republika.
7. Rada vyslovila souhlas, aby ředitel FZÚ podal návrh na udělení čestné oborové medaile Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách M. Glogarové.
8. Po rozsáhlé obecné diskusi o statutu stipendia J. E. Purkyně a s ním spojenými praktickými otázkami vyslovila Rada souhlas, aby ředitel FZÚ podal návrh na udělení stipendia J. E. Purkyně H. Vasquezovi.
9. Rada projednala návrh na přistoupení FZÚ k Astroparticle Physics European Consortium (ApPEC).
10. Rada projednala návrh vědecké spolupráce (Memorandum of Understanding) mezi FZÚ a Italian National Research Council, Institute of Photonics and Nanotechnology (CNR-IFN), Padova, Itálie.

11. Ředitel FZÚ J. Řídký informoval Radu o realokaci části rezervního fondu s cílem zabránit administrativním problémům při čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Rada s tímto opatřením souhlasila.

12. P. Šittner informoval Radu o připravované změně organizačního řádu FZÚ – zrušení stávajícího oddělení magnetismu a nízkých teplot a vytvoření nového oddělení magnetoresponsivních materiálů. Tato změna OŘ bude Radě předložena ke schválení na příštím zasedání.

13. Různé

- J. Řídký informoval Radu o jmenování nové atestační komise.
- Rada vyslechla informaci M. Glogarové o startovacím grantu ERC H. Němce. V souvislosti s žádostí P. Kužela o projednání tohoto grantu zaslanou předsedovi Rady bylo konstatováno, že obvyklý postup je takový, že Rada neprojednává žádosti o granty jednotlivě, nýbrž souhrnně, podle informací uložených v databázi DAGRA.
- P. Reimer informoval Radu o záměru upravit některé interní dokumenty s cílem odstranit možné nejednoznačnosti výkladu a dosáhnout větší flexibility. Jde o
  - Volební řád do Rady FZÚ (ten podle zákona č. 341/2005 Sb. schvaluje a může měnit samotná Rada)
  - Volební řád pro volbu kandidátů FZÚ na předsedu AV ČR, členy Akademické a Vědecké rady AV ČR
  - Volební řád pro volbu zástupců FZÚ v Akademickém sněmu AV ČR
  - Jednací řád shromáždění výzkumných pracovníků FZÚ

Cílem zamýšlených úprav je důsledně odlišit Shromáždění výzkumných pracovníků (těleso, sbor „volitelů“) a zasedání tohoto Shromáždění (schůze) a upravit mechanismus různých typů voleb, které členové Shromáždění podle zákona a dalších předpisů provádějí, aby k jejich úspěšnému proběhnutí nebyla bezpodmínečně nutná fyzická účast určitého – a podle současných řádů nemalého – kvóra výzkumných pracovníků na zasedání (požadavek v případě ústavu velikosti FZÚ jen obtížně splnitelný). Výše zmíněné řády v upraveném znění budou předloženy k diskusi nejdříve Radě, poté všem výzkumným pracovníkům – členům Shromáždění (korespondenční formou). Uvedené změny (s výjimkou změn volebního řádu do Rady) mohou být podle současných pravidel přijaty pouze hlasováním pro návrh nadpoloviční většiny z **nadpoloviční většiny výzkumných pracovníků fyzicky přítomných na zasedání**. Takovéto zasedání tedy bude třeba svolat a uskutečnit.

- P. Reimer připomněl, že příští zasedání Rady se uskuteční už 9. 10. 2012 ve 14.00 hodin Na Slovance a v jeho první, veřejné části proběhnou obhajoby žádostí o přidělení prostředků na nákup nákladných přístrojů. Termín tohoto zasedání je určen termínem pro odevzdání žádostí Odboru pro podporu vědy KAV ČR, který byl stanoven na 12. 10. 2012.

